

20 березня 2020 року
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ
№7



Карантинні нововведення для бізнесу. Які нюанси треба знати?

Інформація наведена у цьому Інформаційному листі може бути уточнена із врахуванням практичних ситуацій платників податків.

Цей лист носить інформаційний характер та не є індивідуальною податковою консультацією, оскільки не базується на особливостях фактичних обставин операцій конкретного платника податку. Інформаційний лист ґрунтується на положеннях чинного законодавства України та практики його застосування, які можуть змінитися в майбутньому. Кожен платник податку у порядку ст. 52-53 ПКУ може звернутися до контролюючого органу із наведенням фактичних обставин операцій та наданням відповідних матеріалів для отримання індивідуальної податкової консультації.

1 НА ЯКІ САМЕ ШТРАФНІ САНКЦІЇ РОЗПОВСЮДЖУЄТЬСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ ЗА ПОРУШЕННЯ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА?

Законом України від 17 березня 2020 року № 533-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» (далі – Закон № 533) внесені зміни до Податкового Кодексу України (далі – Кодекс), які передбачають звільнення від штрафних санкцій за порушення податкового законодавства*, які вчинені протягом періоду з 1 березня по 31 травня 2020 року, крім санкцій за:

- порушення вимог до договорів довгострокового страхування життя чи договорів страхування в межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема страхування додаткової пенсії;
- відчуження майна, яке перебуває у податковій заставі, без згоди контролюючого органу;
- порушення правил обліку, виробництва та обігу пального або спирту етилового на акцизних складах, які застосовуються на загальних підставах;
- порушення нарахування, декларування та сплати податку на додану вартість, акцизного податку, рентної плати.

Тобто, закон **не звільняє** платників від застосування до них фінансової відповідальності контролюючими органами за:

- неподання (несвоєчасне подання) податкової звітності з ПДВ, несплату (несвоєчасну сплату) податкових зобов'язань з ПДВ,
- неподання або несвоєчасне подання податкової звітності з акцизного податку, несплату (несвоєчасну сплату) податкових зобов'язань з акцизного податку,
- здійснення суб'єктами господарювання операцій з реалізації пального або спирту етилового без реєстрації таких суб'єктів платниками акцизного податку;
- порушення правил обліку, виробництва та обігу пального або спирту етилового на акцизних складах, порушення правил переміщення та/або зберігання пального або спирту етилового, не підтвердження цільового використання суб'єктами господарювання спирту етилового, біоетанолу, легких та важких дистилятів, нафтопродуктів, що отримані в якості сировини для виробництва у хімічній промисловості, речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів.
- порушення вимог іншого законодавства України, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

Протягом періоду з 1 березня по 31 травня 2020 року не будуть застосовуватися санкції за наступні порушення, пов'язані із електронним адмініструванням ПДВ та акцизного податку:

- 1) за nereєстрацію (несвоєчасну реєстрацію) податкових накладних/розрахунків коригування до податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних;
- 2) за nereєстрацію (несвоєчасну реєстрацію) акцизних накладних/розрахунків коригування до акцизних накладних в Єдиному реєстрі акцизних накладних.

Разом із тим, звертаємо увагу на те, що порушення вимог Кодексу щодо реєстрації податкової накладної з ПДВ/розрахунку коригування до неї негативно впливає на право контрагента платника податків скористатися правом на нарахування податкового кредиту з ПДВ. А порушення щодо у реєстрації акцизної накладної/розрахунку коригування до неї – призводить до порушень у процедурі підтвердження легальності отримання пального у контрагента.

**Примітка: Податкове законодавство України це:*

1. Конституція України;
2. Податковий кодекс і Митний кодекс,
3. Закони з питань митної справи у частині регулювання правовідносин, що виникають у зв'язку з оподаткуванням митом операцій з переміщення товарів через митний кордон України;
4. Чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана ВР України і якими регулюються питання оподаткування;
5. Нормативно-правові акти, прийняті на підставі та на виконання ПКУ та законів з питань митної справи;
6. Рішення ВР АР Крим, органів місцевого самоврядування з питань місцевих податків та зборів, прийнятих за правилами, встановленими ПКУ.

ЧИ БУДУТЬ ЗАСТОСОВУВАТИСЯ ДО ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ ШТРАФНІ САНКЦІЇ ЗА ПОРУШЕННЯ СТРОКІВ СПЛАТИ САМОСТІЙНО НАРАХОВАНИХ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ, У РАЗІ ВЧИНЕННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТЯГОМ ПЕРІОДУ З 1 БЕРЕЗНЯ ПО 31 ТРАВНЯ 2020 РОКУ ?

У разі погашення податкового зобов'язання протягом періоду з 1 березня по 31 травня 2020 року у зв'язку із порушенням строків сплати податкових зобов'язань, визначених статтею 57 Кодексу, **штрафні санкції згідно вимог статті 126 Кодексу не застосовуються.**

Це означає, що якщо строк сплати узгодженої суми грошового зобов'язання припадає на зазначений період, і цей строк порушено, то сплата зазначеної суми платником податку відбувається без застосування зазначених штрафних санкцій. Таке звільнення не поширюється на випадки порушення строків сплати узгодженої суми грошового зобов'язання з податку на додану вартість, акцизного податку, рентної плати.

3 ЧИ БУДУТЬ ЗАСТОСОВУВАТИСЯ ДО ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ ШТРАФНІ САНКЦІЇ ЗА ЗАНИЖЕННЯ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ?

Якщо платник податків допустить заниження податкових зобов'язань протягом періоду з 1 березня по 31 травня 2020 року, штрафні санкції передбачені пунктом 123.1 статті 123 Кодексу **не застосовуються**, крім санкцій за заниження податкових зобов'язань з податку на додану вартість, акцизного податку та рентної плати.

4 ЧИ БУДУТЬ ЗАСТОСОВУВАТИСЯ ДО ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ ШТРАФНІ САНКЦІЇ ЗА НЕВИКОНАННЯ ВИМОГ СТАТТІ 50 КОДЕКСУ ЩОДО НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ШТРАФІВ У РАЗІ САМОСТІЙНОГО ВИЯВЛЕННЯ ЗАНИЖЕННЯ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ МИНУЛИХ ПЕРІОДІВ ТА ПОДАННЯ ВІДПОВІДНИХ УТОЧНЮЮЧИХ РОЗРАХУНКІВ У ПЕРІОДІ З 1 БЕРЕЗНЯ ПО 31 ТРАВНЯ 2020 РОКУ?

Якщо під час перевірки податкової звітності податковий орган виявить невиконання платником податку умови щодо самостійного внесення змін до податкової звітності, яка подавалася у періоді з 1 березня по 31 травня 2020 року із нарахуванням штрафних санкцій, визначених статтею 50 Кодексу, **штрафні санкції згідно вимог пункту 120.2 статті 120 Кодексу застосовуватися не будуть**.

5 ЧИ БУДЕ НАРАХОВУВАТИСЬ ПЕНЯ ЗА НЕСВОЄЧАСНУ СПЛАТУ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПЛАТНИКАМИ ПОДАТКІВ У ПЕРІОДІ З 1 БЕРЕЗНЯ ПО 31 ТРАВНЯ 2020?

Законом № 533 внесені зміни до Кодексу, згідно із якими протягом періоду з 1 березня по 31 травня 2020 року платникам податків не нараховується пеня, а нарахована, але не сплачена за цей період пеня підлягає списанню.

Це означає, що **пеня не буде нараховуватися** на будь-які суми грошового зобов'язання, визначеного контролюючим органом за результатами податкових перевірок з будь-яких податків, за вказаний період (у тому числі у разі здійснення в цьому періоді адміністративного та/або судового оскарження). Нарахована, але не сплачена за цей період пеня, підлягає списанню.

6

НА ЯКИЙ ПЕРІОД ЗАПРОВАДЖЕНО МОРАТОРІЙ НА ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРОК? ЧИ ЗМОЖУТЬ ПЛАТНИКИ ПОДАТКІВ КОРИСТУВАТИСЯ ПРАВОМ ПОДАННЯ ЗАПЕРЕЧЕНЬ ДО ПЕРЕВІРОК, ЩО ЗАВЕРШИЛИСЯ ДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ МОРАТОРІЮ?

Законом № 533 внесені зміни до Кодексу, згідно із якими запроваджується мораторій на проведення документальних та фактичних перевірок на період з 18 березня 2020 по 31 травня 2020, крім документальних позапланових перевірок з підстав, визначених підпунктом 78.1.8 пункту 78.1 статті 78 цього Кодексу.

Для мораторію не розповсюджується на перевірки, завершені по 17 березня 2020 року включно згідно з відповідними наказами на їх проведення. За результатами таких перевірок контролюючим органом забезпечується оформлення актів (довідок) перевірок та надіслання (вручення) платникам податків податкових повідомлень-рішень з дотриманням порядку та термінів, визначених Кодексом.

Слід враховувати, що введення мораторію на проведення перевірок не позбавляє платників податків права подавати відповідно до пункту 86.7 статті 86 Кодексу заперечення до актів перевірок, завершених до запровадження мораторію, та оскаржувати прийняті за їх результатами податкові повідомлення-рішення.

Разом з тим, платникам податків, які мають бажання взяти участь у розгляді заперечень до такого акта перевірки або скарги на податкові повідомлення-рішення, з метою обговорення встановлених під час перевірки порушень, надання додаткових пояснень платника податків при такому розгляді, слід врахувати необхідність виконання контролюючим органом та всіма громадянами України заходів безпеки, спрямованих на запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19, які передбачені постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19». На час проведення карантинних заходів контролюючим органам та платникам податків необхідно здійснювати спілкування з дотриманням профілактичних заходів відповідно до рекомендацій Міністерства охорони здоров'я.

Тому платникам податків доцільно розглянути можливість надання додаткових доказів та інформації поштою або в електронному вигляді.

7

ЧИ БУДУТЬ ПРОВОДИТИСЬ КАМЕРАЛЬНІ ПЕРЕВІРКИ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ У ПЕРІОД МОРАТОРІЮ НА ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРОК?

Законом № 533 внесені зміни до Кодексу, згідно із якими **запроваджується мораторій на проведення документальних та фактичних перевірок на період з 18 березня по 31 травня 2020 року**, крім документальних позапланових перевірок з підстав, визначених підпунктом 78.1.8 пункту 78.1 статті 78 Кодексу.

Пунктом 76.1 статті 76 Кодексу встановлено, що камеральна перевірка проводиться посадовими особами контролюючого органу без будь-якого спеціального рішення керівника (його заступника або уповноваженої особи) такого органу або направлення на її проведення.

Згода платника податків на перевірку та його присутність під час проведення камеральної перевірки не обов'язкова.

Таким чином зміни, внесені Законом № 533 **не передбачають обмежень щодо проведення камеральних перевірок**. Камеральній перевірці підлягає вся податкова звітність платників податків суцільним порядком за кожний звітний (податковий) період.

8

ЧИ БУДУТЬ ПРОВОДИТИСЬ НЕВИЇЗНІ ДОКУМЕНТАЛЬНІ ПЕРЕВІРКИ З ПИТАНЬ ДОСТОВІРНОСТІ НАРАХУВАННЯ СУМ БЮДЖЕТНОГО ВІДШКОДУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ У ПЕРІОД МОРАТОРІЮ НА ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРОК?

Запроваджений Законом № 533 мораторій не поширюється на проведення невиїзних документальних перевірок з питань достовірності нарахування сум бюджетного відшкодування податку на додану вартість.

Статтею 79 Кодексу передбачено можливість проведення невиїзної перевірки за наявності підстав для проведення документальної перевірки, визначених статтею 78 Кодексу. Виконання умов пункту 79.2 статті 79 Кодексу надає посадовим особам контролюючого органу право розпочати проведення документальної невиїзної перевірки.

Право, підстави та строки проведення документальних перевірок з питань достовірності нарахування сум бюджетного відшкодування податку на додану вартість регламентовано пунктом 78.1 статті 78 та пунктом 11 статті 200 Кодексу.

Платники податку, які мають право на бюджетне відшкодування, отримують таке бюджетне відшкодування у разі узгодження контролюючим органом заявленої суми бюджетного відшкодування за

результатами камеральної перевірки, а у випадках, визначених Кодексом, – за результатами документальної перевірки.

Така документальна невиїзна перевірка здійснюється на підставі зазначених у підпункті 75.1.2 пункту 75.1 статті 75 Кодексу документів та даних, наданих платником податків у визначених Кодексом випадках, або отриманих в інший спосіб, передбачений законом.

Враховуючи необхідність виконання контролюючим органом та всіма громадянами України заходів безпеки, спрямованих на запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19, які передбачені постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19». На час проведення карантинних заходів контролюючим органам та платникам податків необхідно здійснювати спілкування з дотриманням профілактичних заходів відповідно до рекомендацій Міністерства охорони здоров'я.

Тому податкові органи розглядають можливість інформування платників податків про надання документів та інформації, необхідної для проведення невиїзних документальних перевірок з питань достовірності нарахування сум бюджетного відшкодування податку на додану вартість, поштою або в електронному вигляді в тому числі через Електронний кабінет платника.

ЧИ БУДУТЬ ПРОВОДИТИСЬ ПЕРЕВІРКИ ПЕРЕДБАЧЕНІ ПЛАНОМ-ГРАФІКОМ?

Якщо планові перевірки, мали розпочатися у періоді з **18 березня по 31 травня** відповідно до плану-графіка, але на день набрання чинності Закону № 533 не були розпочаті, то терміни їх проведення **повинні бути скориговані шляхом перенесення у плани-графіку на майбутні періоди, після закінчення мораторію.**

Державною податковою службою підготовлено та направлено територіальним органам завдання щодо організації та здійснення не пізніше **20 березня 2020** такого коригування. Оновлений план-графік буде оприлюднено на офіційному веб-порталі ДПС до **30 березня 2020** року.

У випадках, коли до **18 березня 2020** року на виконання пункту **77.4** статті **77** або пункту **79.2** статті **79** Кодексу для організації документальних планових або невиїзних документальних перевірок платникам податків вже були надіслані (вручені) письмові повідомлення та копії наказів на перевірки, проведення яких припадає на період дії мораторію, терміни проведення таких перевірок також будуть перенесені на час після закінчення дії мораторію, про що буде повідомлено таких платників.

10 ЩО БУДЕ З ПЕРЕВІРКАМИ, ЯКІ БУЛИ РОЗПОЧАТІ ДО 18 БЕРЕЗНЯ 2020 РОКУ, АЛЕ НЕ ЗАВЕРШЕНІ?

Згідно із змінами, внесеними до Кодексу Законом № 533 документальні та фактичні перевірки, що були розпочаті до 18 березня 2020 року та не були завершені станом на цю дату, тимчасово зупиняються на період до 31 травня 2020 року. Таке зупинення перериває термін проведення перевірки та не потребує прийняття будь-яких додаткових рішень (наказів) контролюючим органом.

При цьому на період з 18 березня по 31 травня 2020 року зупиняється перебіг строків давності, передбачених статтею 102 Кодексу.

Територіальним органам рекомендовано надіслати платникам податків, перевірки яких зупинені у зв'язку із запровадженням мораторію, листи-повідомлення про таке зупинення та про поновлення таких перевірок з 1 червня 2020 року. Крім того, про таке зупинення буде зазначатися у вступній частині актів (довідок) зазначених перевірок.

11 ЩО ОЗНАЧАЄ НОРМА ЗАКОНУ № 533 ПРО ТЕ, ЩО НА ПЕРІОД З 18 БЕРЕЗНЯ ПО 31 ТРАВНЯ 2020 РОКУ ЗУПИНЯЄТЬСЯ ПЕРЕБІГ СТРОКІВ ДАВНОСТІ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТАТТЕЮ 102 КОДЕКСУ?

Закон № 533 вніс до Кодексу норму, яка передбачає, що на період з 18 березня по 31 травня 2020 року зупиняється перебіг строків давності, передбачених статтею 102 Кодексу.

Це означає, що строки давності, визначені статтею 102 Кодексу, перебіг яких закінчується у періоді з 18 березня по 31 травня 2020 року, збільшуються на 75 календарних днів, які платники податків мають право врахувати в термінах подання уточнюючих розрахунків до раніше поданої податкової звітності.

Наприклад, якщо 1095 календарний день для подання уточнюючої декларації за минулі періоди припадає на 20 березня 2020 року, граничний день подання уточнюючої декларації переноситься на 2 червня 2020 року.

Податковий борг, що виник у зв'язку з відмовою у самостійному погашенні такого грошового зобов'язання, може бути стягнутий протягом наступних 1095 календарних днів з дня виникнення податкового боргу. Тобто, перебіг строку давності (1095 днів) для стягнення податкового боргу платника податків зупиняється на період проведення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), – на 73 дні, після спливу яких його буде поновлено.

ЩОДО ТЕРМІНУ ПОДАННЯ РІЧНОЇ ПОДАТКОВОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ ПРО МАЙНОВИЙ СТАН І ДОХОДИ

Відповідно до змін, запроваджених Законом № 533, громадяни та фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, для яких встановлено строки подання річної податкової декларації про майновий стан і доходи (далі – декларація) підпунктом 49.18.4 пункту 49.18 статті 49 Кодексу мають право подати декларацію за звітний (податковий) 2019 рік до 1 липня 2020 року. Тобто, **останній день подання декларації – 30 червня 2020.**

Податкові зобов'язання, визначені фізичними особами у таких деклараціях, мають бути сплачені до 1 жовтня 2020 року.

Водночас, фізичні особи, які заявляють право на податкову знижку відповідно до статті 166 Кодексу, мають право подати декларацію за звітний (податковий) 2019 рік до 31 грудня 2020 року.

ХТО ЗВІЛЬНЯЄТЬСЯ ВІД НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПЛАТИ ЗА ЗЕМЛЮ?

Зміни, які Закон № 533 вносить до Кодексу, передбачають, що **не нараховується та не сплачується за період з 1 березня по 30 квітня 2020 року плата за землю** (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) за земельні ділянки, що перебувають у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, фізичних або юридичних осіб, та **використовуються ними в господарській діяльності.**

За вимогами Кодексу платники плати за землю (крім фізичних осіб) самостійно обчислюють суму податку щороку станом на 1 січня і не пізніше 20 лютого поточного року подають відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки **податкову декларацію на поточний рік.**

Податкові декларації з плати за землю за 2020 рік вже подані платниками податків. Однак змінами, які вносить Закон № 533 передбачено, що для зменшення податкових зобов'язань з плати за землю за період **з 1 березня по 30 квітня 2020 року платники мають право подати уточнюючу податкову декларацію**, в якій мають відобразити зміни податкового зобов'язання зі сплати плати за землю за відповідні місяці. Таким чином, зменшення податкових зобов'язань по платі за землю за березень-квітень 2020 року для юридичних осіб буде здійснюватися виключно шляхом подання платниками податків уточнюючих податкових декларацій.

12

13

ФОП в частині нарахування та сплати земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності прирівняні у правовому статусі до юридичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. Якщо фізичні особи – підприємці мають правовстановлюючі документи на земельну ділянку, такі особи також самостійно обчислюють розмір плати за землю (земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності) шляхом подання податкової декларації.

Враховуючи зазначене, якщо право на земельну ділянку оформлено відповідно до вимог Земельного кодексу України на фізичну особу – підприємця, то така особа має право подати уточнюючу податкову декларацію, в якій відобразити зміни податкового зобов'язання із сплати плати за землю за березень-квітень 2020 року.

Звільнення не поширюється на фізичних осіб – громадян, не суб'єктів підприємницької діяльності, оскільки норми, які вносить Закон № 533 до Кодексу, передбачають, що звільнення стосується лише ділянок, які використовуються у господарській діяльності.

ЯКИМ ЧИНОМ ВІДКОРИГУВАТИ ПОДАТКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ПОДАТКУ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО, ВІДМІННЕ ВІД ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ЗА ПЕРІОД З 1 БЕРЕЗНЯ ПО 30 КВІТНЯ 2020 РОКУ?

Законом № 533 додає до Кодексу норму, відповідно до якої об'єкти нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, не є об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, відповідно до статті 266 цього Кодексу в період з 1 березня по 30 квітня 2020 року.

Щодо платників податку – юридичних осіб

Норми, які вносить Закон № 533 передбачають, що платники податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (крім фізичних осіб), що відповідно до Кодексу подали податкову декларацію з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, мають право подати уточнюючу податкову декларацію, в якій відобразити зміни податкового зобов'язання за відповідні місяці.

Отже, зменшення податкових зобов'язань з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (крім фізичних осіб) за березень-квітень 2020 року буде здійснюватися виключно **шляхом подання платниками податків уточнюючих податкових декларацій** до податкової декларації за 2020 рік.

В уточнюючих податкових деклараціях платники податку мають право зменшити суму податкових зобов'язань за I та II квартали 2020 року (березень 2020 року є третім місяцем I кварталу, квітень 2020 року – першим місяцем II кварталу) на суму пропорційну одному місяцю кварталу.

Наприклад, якщо в податковій декларації за 2020 рік сума податкових зобов'язань з податку визначена у розмірі 720 тис. грн. (відповідно, 180 тис. грн. за кожний квартал), платник податку, який бажає зменшити податкові зобов'язання за період березень і квітень 2020 року, має право подати уточнюючу податкову декларацію з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки за 2020 рік, в якій за I і II квартали 2020 року зменшити нараховані податкові зобов'язання на 60 тис. грн. (за кожен з двох кварталів).

Щодо платників податку – фізичних осіб

У 2020 році контролюючі органи нараховують фізичним особам – платникам податку податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки за 2019 податковий (звітний) рік.

Тому, вимоги щодо звільнення від оподаткування, передбачені Законом № 533 будуть враховані при нарахуванні контролюючими органами податку фізичним особам – платникам за об'єкти нежитлової нерухомості у 2021 році за 2020 податковий (звітний) рік.

ЩОДО ЗВІЛЬНЕННЯ ПЛАТНИКІВ ВІД НАРАХУВАННЯ, ОБЧИСЛЕННЯ ТА СПЛАТИ ЄДИНОГО ВНЕСКУ НА ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

Закон № 533 також вносить низку змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон про ЄСВ).

Так, за періоди з 1 по 31 березня та з 1 по 30 квітня 2020 року тимчасово звільняються від нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) **лише за себе:**

- фізичні особи – підприємці, в тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування;
- особи, які провадять незалежну професійну діяльність, а саме наукову, літературну, артистичну, художню, освітню або викладацьку, а також медичну, юридичну практику, в тому числі адвокатську, нотаріальну діяльність, або особи, які провадять релігійну (місіонерську) діяльність, іншу подібну діяльність та отримують дохід від цієї діяльності;

- члени фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню на інших підставах.

При цьому, такі платники єдиного внеску на власний розсуд вирішують питання щодо застосування передбаченого звільнення від єдиного внеску.

Вони можуть прийняти рішення про нарахування, обчислення та сплату єдиного внеску за вказані періоди в розмірах та порядку, визначених Законом про ЄСВ. У такому разі інформація про сплачені суми зазначається у звітності про нарахування єдиного внеску за звітний період, визначений для таких осіб цим Законом.

Наголошуємо, що самостійне визначення платником єдиного внеску (із вказаних категорій платників) бази нарахування єдиного внеску за звітні періоди з 1 по 31 березня та з 1 по 30 квітня 2020 року у «Звіті про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску» (далі – Звіт) свідчитиме про прийняття платником рішення про нарахування, обчислення та сплату єдиного внеску за вказані періоди в розмірах та порядку, визначених Законом про ЄСВ.

Якщо платник вже здійснив оплату внесків за березень та квітень 2020 року, до набрання чинності Законом № 533, такі суми зараховуватимуться податковими органами (без будь-яких заяв платників єдиного внеску) у рахунок майбутніх платежів (за умови відсутності у такого платника сум недоїмки, штрафних санкцій та/або пені по цьому внеску), відповідно до Закону про ЄСВ, крім випадків самостійного визначення таким платником бази нарахування єдиного внеску за звітний період у Звіті.

Додатково зазначаємо, що особливості включення до страхового стажу періодів з 1 по 31 березня та з 1 по 30 квітня 2020 року, за які вищезазначені платники єдиного внеску не сплачують внески, визначені змінами, внесеними Законом № 533 до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» № 1058-IV від 9 липня 2003 року. Роз'яснення цих особливостей належить до компетенції Пенсійного фонду.

ВІД ЯКИХ ШТРАФНИХ САНКЦІЙ, ЩО ПЕРЕДБАЧЕНІ ЗАКОНОМ ПРО ЄСВ, ЗВІЛЬНЯЮТЬСЯ ПЛАТНИКИ ЄДИНОГО ВНЕСКУ?

Закон № 533 вносить зміни до Закону про ЄСВ, згідно з якими тимчасово штрафні санкції з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування **не застосовуються за наступні порушення, вчинені щодо періодів з 1 по 31 березня та з 1 квітня по 30 квітня 2020 року:**

- несвоєчасна сплата (несвоєчасне перерахування) єдиного внеску;
- неповна сплата або несвоєчасна сплата суми єдиного внеску одночасно з видачею сум виплат, на які нараховується єдиний внесок (авансових платежів);
- несвоєчасне подання звітності, передбаченої цим Законом, до податкових органів.

Протягом періодів **з 1 по 31 березня та з 1 квітня по 30 квітня 2020 року платникам єдиного внеску не нараховується пеня**, а нарахована пеня за ці періоди підлягає списанню.

ЧИ БУДУТЬ ПРОВОДИТИСЬ ПЕРЕВІРКИ ПРАВИЛЬНОСТІ НАРАХУВАННЯ, ОБЧИСЛЕННЯ ТА СПЛАТИ ЄДИНОГО ВНЕСКУ?

Закон № 533 вносить зміни до Закону про ЄСВ, якими встановлюється мораторій на проведення документальних перевірок правильності нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску на період з 18 березня по 18 травня 2020 року. В свою чергу, відповідно до Закону про ЄСВ перевірки проводяться у порядку, встановленому Кодексом.

Отже, документальні перевірки з питання правильності нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску, що були розпочаті до 18 березня 2020 року та не були завершені тимчасово зупиняються на період до 18 травня 2020 року.

У разі надсилання (вручення) платникам податків письмових повідомлень та копій наказів про проведення документальних планових перевірок із зазначенням дати початку перевірки у період з 18 березня 2020 року по 18 травня 2020 року контролюючими органами податкові органи проінформують платників про запровадження мораторію на проведення перевірок та про зміну у зв'язку з цим дати початку такої перевірки. При цьому, терміни проведення таких перевірок будуть скориговані податковими органами на майбутні періоди після закінчення мораторію.

При цьому звертаємо увагу, що дія мораторію не поширюється на камеральні перевірки звітності з єдиного внеску.

16

17

ЯК ЗМІНЮЮТЬСЯ ТЕРМІНИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ПРАВИЛ ВИКОРИСТАННЯ РРО?

18

До 1 серпня 2020 року перенесено введення в дію норм законодавства щодо запровадження програмних реєстраторів розрахункових операцій, як альтернативи класичним РРО. Також, **до 1 серпня 2020 року продовжено можливість не застосовувати реєстратори розрахункових операцій та/або програмні реєстратори розрахункових операцій платниками єдиного податку другої - четвертої груп (фізичними особами - підприємцями) незалежно від обраного виду діяльності, обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує ліміт у 1000000 гривень, крім тих, які здійснюють:**

- реалізацію технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту;
- реалізацію лікарських засобів, виробів медичного призначення.

При цьому надання платних послуг у сфері охорони здоров'я, виключено із зазначеного переліку. Такі послуги можна буде надавати в межах зазначеного ліміту до 1 січня 2021 року.

З 1 січня 2021 року до 1 квітня 2021 року продовжено можливість не застосовувати реєстратори розрахункових операцій та/або програмні реєстратори розрахункових операцій платниками єдиного податку другої - четвертої груп (фізичними особами - підприємцями), обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 1000000 гривень, незалежно від обраного виду діяльності, крім тих, які здійснюють:

- реалізацію товарів (надання послуг) через мережу Інтернет;
- реалізацію технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту;
- реалізацію лікарських засобів, виробів медичного призначення та надання платних послуг у сфері охорони здоров'я;
- реалізацію ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння;
- роздрібну торгівлю вживаними товарами в магазинах (група 47.79 КВЕД);
- діяльність ресторанів, кафе, ресторанів швидкого обслуговування, якщо така діяльність є іншою, ніж визначена пунктом 11 статті 9 Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг";
- діяльність туристичних агентств, туристичних операторів;
- діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщення (група 55.10 КВЕД);

реалізацію текстилю (крім реалізації за готівкові кошти на ринках), деталей та приладдя для автотранспортних засобів відповідно до переліку, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

До 1 січня 2021 року продовжено період, протягом якого санкції, визначені пунктом 1 статті 17 цього Закону України від 6 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», будуть застосовуватися у зменшених розмірах, а саме:

- **10%** вартості проданих з порушеннями, встановленими цим пунктом, товарів (робіт, послуг) – за порушення, вчинене вперше;
- **50%** вартості проданих з порушеннями, встановленими цим пунктом, товарів (робіт, послуг) – за кожне наступне вчинене порушення".

Також **на 1 січня 2021 року перенесено запровадження процедури «КЕШБЕК».**

До 1 липня 2020 року продовжено термін, відведений Кабінету Міністрів України міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади на розробку нормативно-правових документів та приведення у відповідність діючих актів з питань застосування РРО.

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Законом України від 17 березня 2020 року № 530-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» встановлено, що з дня оголошення карантину зупиняється перебіг строків звернення за отриманням адміністративних та інших послуг та строків надання цих послуг, визначених законом. Від дня припинення карантину перебіг цих строків продовжується з урахуванням часу, що минув до його зупинення.

На виконання зазначеної вище норми Державною податковою службою України та її територіальними органами призупиняється відлік перебігу строків звернення платників податків за наданням, в тому числі, адміністративних послуг, передбачених Законом України від 19 грудня 1995 № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» та, відповідно, призупиняється відлік строків надання цих послуг контролюючим органом.

ПОДАТКОВІ ЗМІНИ НА ЧАС КАРАНТИНУ



**З 1 БЕРЕЗНЯ
ПО 30 КВІТНЯ
2020 РОКУ**

за цей період **не нараховується та не сплачується** плата за землю, що застосовується в господарській діяльності, **податок на нерухомість за нежитлові приміщення**



**1 БЕРЕЗНЯ ПО
30 КВІТНЯ
2020 РОКУ**

звільнюються від **ЄСВ** всі ФОПи та ті, хто займаються незалежною профдіяльністю



**З 1 БЕРЕЗНЯ
ПО 30 КВІТНЯ
2020 РОКУ**

обмеження застосування **штрафів по ЄСВ**



**З 1 БЕРЕЗНЯ
ДО 31 ТРАВНЯ
2020 РОКУ**

за цей період **обмежується застосування більшості штрафів** за порушення податкового законодавства (відповідальність за порушення нарахування, декларування та сплати податку на додану вартість, акцизного податку, рентної плати зберігається)



**З 18 БЕРЕЗНЯ
ПО 31 ТРАВНЯ
2020 РОКУ**

на цей період установлюється **мораторій на проведення документальних та фактичних перевірок**, крім перевірок що стосуються сум бюджетного відшкодування з ПДВ



**З 18 БЕРЕЗНЯ
ПО 18 ТРАВНЯ
2020 РОКУ**

мораторій на проведення документальних **перевірок з ЄСВ**



**ДО 1 ЛИПНЯ
2020 РОКУ**

продовжується **термін подання річної декларації** про майновий стан і доходи



НА 3 МІСЯЦІ

відтермінується обов'язкове введення **РРО** для всіх категорій «спрощенців»